

TISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

*Politikai
napilap*

Megjelenik minden nap, a hét napján
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 287. szám.

Nagyvárad.

Szombat 1913. december 13

Kedvező hírek.

Kétfelől is hallunk kedvező híreket: politikai és gazdasági téren.

Politikai jósok biztosra veszik, hogy a magyar parlamentben rövid időn belül helyreállanak a normális viszonyok.

Az ellenzéknek a delegációban tanúsított magatartása már határozott közeledést jelent. Rendes, normális tárgyalások folytak s Andrassy és Apponyi beszédei élesen ellenzéki megvilágításban bár, de rendkívül magas színvonalon tárgyalták a külügyi politikának legfontosabb kérdéseit. Külügyi politikánk alapjához, a hármasszövetséghez általában az ellenzék is szigorúan ragaszkodik, a részletkérdésekben pedig a kritika fegyverével — Károlyi Mihály grófot kivéve — senki sem ment túl azon a határon, melyet a politikai belátás megszab. A vita színvonala a magyar delegációt ismét határozottan az osztrák fölé emelte. Csak a magyar delegátusok részéről merültek fel eredeti gondolatok a kritika terén.

Az ellenzéknek ezt a konciliáns magatartását ismerte el a király is, mikor az udvari ebéd után hosszabb beszélgetéssel tüntette ki Andrassyt és Apponyit.

Ha már az ellenzéki vezérek előkelőségei Bécsben ilyen, igazán komoly politikusokhoz méltó magatartást tanúsítanak, kilátás van rá, hogy ugyanezt a taktikát magukkal hozzák Budapestre is. Az bizonyos, hogy ugyanilyen színvonalu viták föltétlenül hasznára válnának az országnak Budapesten is. Hogy egyebet ne említsünk: a vasúti

pragmatika tárgyalásánál a magyar nyelv jogainak megvédelmezése körül az ellenzékre nagy feladat vár s ezt a feladatot talán csak mégis könnyebben meg lehet oldani Andrassy és Apponyi delegációs beszédeinek színvonalán álló vitával, mint tintatartódobálással, trombitálással, vagy a parlament üléseiről való távolmaradással!

Bécsből jövő hírek szerint a munkapárt részéről is közeledés történik s olyan eseményekre van kilátás, a melyek az ellenzék részére megkönnyítenék a békés állapotok elfogadását. Mindez a legfelsőbb körök helyeslésével találkozunk — de találkozunk az egész ország helyeslésével is.

Másik — ennél bizonyosabb — örvendetes hír, hogy a német birodalmi bank ismét további félszázalékkal leszállította a bankrátát.

Aránylag egészen gyorsan követte ez a második leszállítás az elsőt; ami annak a jele, hogy a pénzügyi helyzet tartós javulására van kilátás.

Az a szoros kapcsolat, amelyben gazdasági életünk Németországgal áll, ismét maga után fogja vonni a kamatlábleszállítást nálunk is. Hír szerint az osztrák-magyar bank kamatlábjának leszállítása még ez évben vagy januárban meg fog történni s ezzel a pénzpiac nagy feszültsége nálunk is alább fog hagyni.

Tulságosan vérmes reményeket azonban ehhez az eseményhez fűzni: nagy hiba volna. Az a pénzbőség, amely három év előtt volt, belátható időn belül nem fog visszatérni. Merész vállalkozásokról többé szó

sem lehet. De a komoly, reális alappal bíró, céltudatos vállalkozásnak ez a könnyebbülés is sokat jelent.

Keserves kilátások közt kezdődött ez az év. Hozott bajt, kellemetlenséget eleget. A végén azonban mindenfelé biztató jelenségek tűnnek fel — csak tudjunk a kedvezőbbre való helyzettel okosan élni politikai téren is, gazdaságilag is.

A király és a delegátusok.

Bécs, dec. 12.

A delegátusok tegnap reggel az udvari ebédről és Krobotin hadügyminiszter fényes estélyéről beszéltek. Mindnyájan örültek, hogy a király olyan pompás színben volt és hogy olyan friss kedvben beszélgetett a delegátusokkal.

Érdekes epizódot beszéltek a cercleről. Stürgkh gróf osztrák miniszterelnök, a mikor a király az osztrák delegáció alelnökével befejezte beszélgetését, egész csoport osztrák delegátust mutatott be a királynak. Tisza István gróf miniszterelnök egy darabig csak nézte, nézte, hogy hogyan csoportosítja Stürgkh gróf az osztrákokat a király köré, végre is odalépett hozzá és tréfásan azt mondotta:

— Pardon, excellenciás uram, ha megengedi, most már a magyarok következnek, legalább a kvóta arányában.

Erre Stürgkh elmosolyodott, félre állt és a király a magyar delegátusokat szólította meg.

A király a delegátusokkal általában a külügyi vitáról beszélt és rendkívül tetszett neki a magyar delegáció nivós külügyi vitája. Élénken kommentálták a delegátusok, hogy a király Rakovszky Istvánnal nem állt szóba. A munkapárton különben rendkívül örültek annak, hogy a király Andrassy Gyula gróffal és Apponyi Albert gróffal hosszasán beszélgetett, egészségügyi állapotukról és a külső politikai vitáról, különösen pedig a hármasszövetségről.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Hazai Samu báró honvédelmi miniszter egy kis csoportban egy ellenzéki képviselővel tréfált és a többi között azt mondta neki: — Látod, hogy támadjátok a tengerészeti költségvetést a flotta fejlesztése miatt. Pedig fogadom, azt sem tudod, hogy mibe kerül egy Dreadnought.

— Hatvan millióba, — felelte az ellenzéki.

— Dehogy, — mondta nevetve a honvédelmi miniszter, — a vízbe kerül.

Erre az ellenzéki elnevette magát és azt mondta:

— Kösönöm, kegyelmes uram, hogy erre megtanítottál.

A külügyi vita.

A delegáció ülése.

Bécs, dec. 12.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság tegnap délelőtt 10 órakor Láng Lajos báró elnöklésével tartott ülésében folytatta a külügyi albizottság jelentésének tárgyalását. A közös miniszterek közül Berchtold gróf külügyminiszter, Krotatin lovag hadügyminiszter vannak jelen, a magyar kormány tagjai közül Tisza István gróf miniszterelnök, Hazai Samu báró honvédelmi miniszter és Burián István báró őfelsége személye körüli miniszter jelentek meg.

A folytatolagos vita első szónoka Szüllő Géza volt, aki a monarchia jövő politikájával foglalkozik és szembehelyezkedve Nagy Ferenc előadó által hirdetett politikai negativizmussal a monarchiát aktív hatalomnak óhajtja látni. A Balkán-államokkal szemben véleménye szerint, Andrássy politikáját kell követni.

A bukaresti békére vonatkozóan megjegyzi, hogy ha csak Oroszország kívánta volna a revíziót innen, akkor ez a bolgáro-

kat egészen az oroszbarátok karjába kergette volna. Polemizál Apponyival és Hegeüssel és tagadja, hogy elértünk volna teherbirásunk végső határáig. Ha nem termelhetnénk többet, akkor talán igaz lenne ez, de még rendkívül nagyszámu természetes kincsünk van kiaknázatlanul. Több munka, több szorgalom és több termelés kell.

A hármas szövetséget ránk nézve az elképzelhető legjobb szövetségnek tartja és nem ért egyet Berzeviczyvel és Nagy Ferencel, akik egyéni szimpátiából a francia pénzpiacnak bókolnak. A francia tőke elzárkózik tőlünk, amíg a hármas szövetségnek tagjai vagyunk, de nekünk éppen arra a célra kell a hármas szövetség, hogy a Fekete-tengertől az Északi-tengerig áthatolhatatlan blokkot teremtsünk a két szláv tenger egyesítésével szemben. Ez értékesebb ránk nézve, mint a francia tőke. Polemizál Berzeviczyvel és kimutatja, hogy a panszláv törekvések ma is fennállanak. Az orosz nacionalistákkal szemben a megértés lehetőségét fejtegeti, sürgeti és örömet fejezi ki azon, hogy a trónörökös az Angliával való viszonyunk erősítését viszi keresztül. Angliával számos érdeközösségünk van, ami fontossá teszi mindkettőnkre nézve a barátságos viszonyt. A költségvetést elfogadja.

Szüllő után Vázsonyi Vilmos beszélt. Nem helyesli a külügyi politikánkat. A javaslatot nem fogadta el.

Lukács György felszólalása után Rakovszky István mondott nagyszabású beszédet. Élesen támadta a külügyminisztert, aki most nincs jelen az ülésen. Tisztelt külügyminiszter ur, illetve tisztelt bársonyszék, tudnak-e arra felelni, hogy megjelenik-e a vörös könyv?

Wickenburg gróf: Igenis meg, a jövő héten.

Tovább kritizálta a külügyminiszter politikáját. Nem áll az, hogy Oroszországgal korrekt volt a viszonyunk. Támadta a külügyi sajtóirodát. Végül Tisza belpolitikáját tette éles kritika tárgyává. A költségvetést nem fogadja el.

A hadügyminiszter helyett Wickenburg Márk osztályfőnök felelt. Hangsúlyozta, hogy a balkáni krízis alatt Oroszországgal teljesen korrekt volt a viszonyunk.

Ezután Tisza válaszolt Rakovszkynak.

Délután a hadügyi költségvetés tárgyalásánál Hadik János gróf és Okolicsányi László beszédei után

Apponyi Albert gróf mondott nagyhatalú beszédet. Támadja az általános európai fegyverkezést. Egyöntetűen véget kellene vetni ennek a fegyverkezési örületnek.

Vasárnap közös minisztertanács.

A mostani delegáció folyamán közös miniszteri tanácskozás lesz Bécsben az 1914—15. évi közös költségvetés megállapítása céljából. Ugy volt, hogy a közös konferencia december 16-án lesz, most azonban, minthogy a delegáció tanácskozásai meglehetősen elhúzódtak és a kormányok időt akarnak megtakarítani, vasárnapra, december hó 14-ikére tüzték ki a közös konferenciát, amikor a delegációk nem üléseznek. A közös tanácskozáson a három közös miniszteren kívül a két miniszterelnök, a két honvédelmi, a két pénzügyminiszter vesz majd részt.

A király unokája.

Bécs, dec. 12.

Windischgraetz Erzsébet hercegné már annyira jól van, hogy ma elhagyja a szanatóriumot és Brioniba utazik.

KONSTANTIN ÜNNEPSÉGEK DEBRECENBEN.

A kereszténység felszabadításának 1600 éves évfordulóját a napokban ünnepelte meg a debreceni katolikusok, amely kettős ünneppé vált. A hívők egyházi keretben is megünnepelték az évfordulót, míg a kath. társadalom egy fényesen sikerült alkalmi estélyen dokumentálta az évforduló magasztosan fontos voltát.

A templomban reggel hat órakor tették ki az Oltáriszentséget imádás végett. A szentségimádást félóránként felváltva egész nap két urinő és két ur végezte. Már a hajnali szent misén igen sokan járultak az Ur asztalához, a kilencórai szent misén az urak kongregációja és az eucharisztikus liga tartotta a közös szt. áldozást. Hivatalos megállapítás szerint 800-nál többen járultak a szentségekhez.

Délután 5 órakor pedig ünnepélyes Te Deum és Szentségbetétel volt. Az egyházi részét minden egyes alkalommal Gróf Ferenc prépost-plebános végezte nagy segéd-

lettel. A templom pedig állandóan zsufolva volt az ájtatos hívőkkel.

Délután öt órakor vette kezdetét a főgimnázium dísztermében igen előkelő és nagy közönség jelenlétében a Konstantin-ünnepély. Az ünnepély fényét nagyban emelte, hogy azon megjelent Miklóssy István görög katolikus püspök titkárja kíséretében és Jackovics Mihály vikárius, Gróf Ferenc plébános, továbbá a katolikus társadalom csaknem minden számottevő jelese.

Legelőbb is a templomi vegyeskar énekelte el igen szépen a Himnuszt. Aztán az ünnepély rendezője, Unger Gusztáv nyug. kuriai bíró tartott megnyitó beszédet. Az egész keresztényvilágot átfogó szeretetről beszélt és közben a méltánylás hangján említette fel, hogy Miklóssy István görög katolikus püspök is a szeretet nevében, a szeretet hangoztatásával jött Debrecenbe. Fejtegette azután a nap jelentőségét, a történelemből színes szavakban, nagy tudással idézte a Konstantin-időket, a kereszténység felszabadításának nagyszerű korszakát. A nagy tetszéssel fogadott beszédet a közönség zajosan megtapsolta.

Azután Császárné Mária urhölgy ének-száma következett. Révffy Károly kántor precíz zongorakiséréte mellett adott elő egy nagyon szép énekszámot finom színezéssel, sok-sok routinnal. Majd ifj. Unger Gusztáv mérnök szavaltta el Kiss Menyhért In hoc signio vincens című költeményét nagy hatás mellett.

Fokozott figyelem, minden szó hangsúlyát, értelmét, tartalmát kiváró nagy esőnd fogadta Strommer Viktorin panonhalmi benecés tanárt. Arról beszélt, hogy a katolikusoknak tudni kell kötelességüket, mikor a modernség hamis jelszava alatt támadják a katolikus egyházat.

Nem megyünk vissza a katakombákba, nyiltan valljuk magunkat katolikusoknak, jelentette ki zúgó tapsviharban és általános éljenzés között, mely beszéde során többszörösen megismétlődött.

Az egyház a mi második édes anyánk, mondotta a többek között. Ha támadják, bátran vágjuk oda: ne bántsd az anyámat!

Frenetikus hatása volt a beszédnek, Strommer Viktorint zajosan éljeneztek és

Segolcsóbb bevásárlási forrás
HELLER és DEUTSCH
Új nagyruhaza.
Zöldfa utca 21 sz. Nagyvárad.

Női amerikai cipő	9 kor.
Női divatos Lisse	7 "
Férfi Lissé v. box	9 "
Férfi amerikai	12 "
Gyermek box faszeges	3 "
Gyermek box csizma	5 "

6t órás vita — egy tárgynál.

Városi közgyűlés.

— Második nap. —

Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága tegnap délután 3 órától háromnegyed 8 óráig tárgyalt s az öt órai tanácskozáson elintézték félíg-méddig egy ügyet: kimondta, hogy két új állást szervez, még pedig polgármester-helyettesi és javadalmi tanácsnoki állást, de az ügykörre vonatkozó határozathozatalt későbbre halasztotta.

Baróthy Pál kir. ügyész másfél órás esinos, elapos, kerekded, nivós beszédben támadta a tanács javaslatát. Pontonkint mutatott rá annak tarthatatlanságára.

A kérdéshez sokan szólottak s végre is kimondták, hogy a két állás szervezése szükséges, az ügykörre vonatkozólag pedig a tanács készítse el a szabályzatot.

Még 70 ügy van hátra; ezeket a mai folytatolagos ülésben tárgyalja a törvényhatóság.

A tegnapi tanácskozás lefolyása a következő volt:

Hlatky Endre főispán elnökölt. A törvényhatósági bizottság tagjai szép számmal voltak jelen.

Az előző napi jegyzőkönyv hitelesítése után elfogadták a Kiss Dávid és társai Rákóczi-uton levő telkének parcellázását.

A polgármesterhelyettesi állás.

Ezután felolvasták a polgármesterhelyettesi és javadalmi tanácsosi állás szervezésére vonatkozó előterjesztést, az ügyrend beosztására és a fizetésekre vonatkozó tervvel együtt.

Veiszlovits Gyula nem helyesli, hogy a lakosság ilyen óriási teherrel sújtassék, bár a polgármesterhelyettesi állást szükségesnek tartja, azonban a hatáskörre nézve felsorolt svoneákat nem látja szükségesnek, egyedül

tapsolták. Az ünnepély különben az ő beszédével véget ért.

Este ünnepi bankett volt az „Angol királynő” külön termében, melyen a debreceni katolikus társadalom minden számottevő tagja ott volt Gróh préposttal az élén. Unger Gusztáv a harmadik fogásnál Strommer Viktorint ünnepelte, míg Gróh Ferenc főleg annak az örömeinek adott kifejezést, hogy 800-nál többen járultak az Ur asztalához. A világiak működését megköszönve, Unger ny. kuriai bíróra üritette poharát. Gévay Béla dr. ügyvéd kongreganista szívvel és szeretettel egy diszes csokrot kötött össze Gróh prépost-plébános érdemeiből, ki nem annyira szóval, mint saját életszentségével vezet; ki a világ zajától távol, erkölcsi, de különösen anyagi támogatásával nem a nagy dob hangjai mellett építgeti a kath. társadalmi intézményeket, aki minden bajunkban ott áll mellettünk. Szavait frenetikus taps követte. Dr. Zalai főreáliskolai tanár Jaczkovics leendő gör. kath. nagyprépostot ünnepelte, ki szíves szavakkal válaszolt. A bankett kevéssel 12 óra előtt ért véget. A nap felejthetetlen lesz a debreceni katolikusokra.

a szociális ügyek ellátását tartja helyesnek. A polgármester még munkabíró. A polgármesterhelyettesre bizná a javadalmi ügyeket és üzemeket s a mérnöki hivatalra tisztán a műszaki ügyeket hagyná. Az adóügyosztály sem oly megterhelt, mert csak 5000 adózó van. Indítványozza, hogy a polgármesterhelyettesi állás szervezésén kívül az összes új állások szervezését, fizetésrendezésre, pótlékokra vonatkozó összes tételeket vegyék le a napirendről. A javadalmi és összes gazdasági üzemi dolgokat a polgármesterhelyettesi állás ügykörébe utalják.

Másfél órás beszéd.

Baróthy Pál hatalmas felszólalásban javasolja, hogy a 13. pontra vonatkozó tanácsosi javaslatot utasítsák el. Szükséges a polgármester-helyettesi és egy tanácsnoki állás rendszeresítése, ám a tanács tulterjeszkedett az ad hoc bizottság javaslatán. Az egész dolgot a törvény írja elő, de nem azt, hogy egész sereg tisztviselő fizetését emeljék. Ő szorosban a törvény rendelkezését követi. Az ad hoc bizottság ragaszkodott megbízatásához. Erősen kritizálja a tanács előterjesztését. A polgármester és pénzügyi tanácsos figyelmeztette az ad hoc bizottságot a város gyenge pénzügyi helyzetére s ezért az ad hoc bizottság tartózkodott a polgárság újabb megterheltetésétől, s úgy találta, hogy ez az óra nem alkalmas a tisztikar tagadhatatlanul súlyos helyzetének javítására. A napidíjak, szabadságolás, előleg nyújtás stb. téren igyekezett a tisztviselők érdekeit a modern követelményeknek megfelelőleg rendezni. Ismerteti a kiküldött ad hoc bizottság működését. Statisztikai adat nem állt rendelkezésre az egyes ügyosztályok működéséről s ezért csak a közszükséglet által kívánt állások szervezését javasolta a bizottság. Érdekesen szólt a különböző pótlékokról, az inkompatibilitásról, kifejtve, hogy a közigazgatás érdeke, hogy a tisztviselő kint és bent teljesen független legyen. Az általános fizetés iránti jogos kérelmeket ezuttal nem teljesíthette a bizottság s kérte hogy a tanács se nyuljon most ehhez, hanem adja vissza, hogy alkalmas időben az egészet rendezzék. A bizottság az összes pótlékok eltörlését javasolta, hogy rend legyen. Új alapon kell a személyi pótlékok megadni, kivétel nélkül. Ma egyforma állások között különbség van, személyi pótlékokkal. Alapos, nivós beszéde további folyamán kifejti, hogy miért nem fogadja el a tanács javaslatát. Miért veszik ki a két új állást külön rossz ügykörrel, mikor az összes új állásokat egyszerre kelene elhatározni. Ha ezt most elfogadják ehhez a két álláshoz nem lehet azután akkor szólni, mikor a szervezeti szabályzatot tárgyalják. A szabályrendelet alkotásának joga a törvényhatóságé, nem a tanácsé. Míg az új állásokat a jövő évben be kell tölteni, elkészíthető az egész szabályrendelet, nem kell a két állást kiszakítani. Az ügykör beosztását kifogásolja. Polgármester helyettes azért akartak, hogy a város már kinőtt a kisváros köréből s a

polgármesteri teendőket akarták megosztani, hogy intenzívebb legyen az ellenőrzés, a város ügyeinek vezetése. A tanácsai ügykör beosztása helytelen. Példákat hoz fel erre. Ez a fontos kérdés megjárta-e a jogügyi bizottságot; az ad hoc bizottság sem foglalkozott az ügykörrel. Mondják ki a szervezeti szabályzatban a polgármester-helyettes és 1 tanácsosi állás szükségét, de nem külön kiszakítva. Indítványozza, hogy a javaslatot, mint elhibázottat, fölöslegest, vegyék le a napirendről.

Egy ösvényen . . .

Rimler Károly szerint a tanács azon az ösvényen ment, amelyet az ad hoc bizottság előírt.

Közbeszólás: De balra léptek!

Rimler Károly: A tanács csak javítani akart egyes tisztviselőknél, ahol igazságtalanságot talált. Részletezi a dolgot s védi a tanács álláspontját.

Lukács Ödön mint a javaslat készítője szólott. Azt hitte, hogy munkája nem találkozik ilyen erős kritikával. Baróthy az egész kérdést felölelte beszédében. A tanács javaslata fedi a törvényhatóság határozatát. Az inkompatibilitás kérdését akkor bírálják el, mikor a szabályrendelet vonatkozó szakaszát tárgyalják. A személyi pótlékoknál is csak néhány kivételt tett a tanács. (Közbekiáltás: Ez a kivétel a baj!) A kérvények közül a tanács csak azokkal foglalkozik, amelyekkel az ad hoc bizottság is foglalkozott érdemileg. A polgármesterhelyettesi állásra nézve meg kellett állapítani az ügykört, mert azt másként a miniszter sem hagyná jóvá. Azért is szükséges ez, nehogy keresztetesse más állás ügykörét. A tanács csak általános vonásokban akarta a hatáskört megállapítani, hogy ezen alapon dolgozza ki a szervezeti szabályzatot s azt a közgyűlés elé terjessze. Azért terjesztették külön elő a két állás szervezését, hogy külön megvitatható legyen az ügykör és a javadalom. A gyakorlati életben a polgármester nem referál sehoh.

Baróthy Pál kénytelen újból felszólalni. Kötelesség hárul rájuk, mikor a polgárság ide küldte őket. Nem támadt senkit, de becsületes meggyőződésének adott kifejezést. A jegyzőkönyv pongyolán lett készítve. Az ad hoc bizottság nyilvánosan tárgyalt, de azt nem akarta, hogy a tanács tagjainak befolyása legyen a tanács javaslatának tárgyalásánál. A bizottság fizetéseket nem emelt, mert a város pénzügyi helyzetének jobbrafordulását be kell várni. Most minden állást újra szervezünk, tehát együtt kell az egészet keresztülvinni. Ne fordítsák fel a javaslat elfogadásával az egész szabályrendeletet. Foglalkozik a polgármester és Lukács tanácsnok beszédével s kéri, hogy vegyék le a javaslatot a napirendről.

Csödbe megy a város.

Dr. Stokker József elfogadja Baróthy indítványát. Az ad hoc bizottság a fizetés iránti kérvényekkel nem foglalkozott, mert az volt a véleménye, hogy a fizetésnél minden jogos igényt kielégítsen, a város viszonyainak figyelembevételével. A tanács javaslatát egészen végig veszélyesnek találja. A tanács egyes kiválasztottak kérelmét teljesíti csak. Ha így egyenkint mennek bele a kérdésbe, az csödbe vinné a várost. Az összes kérelmeket adják most vissza s csak az ad hoc bizottság javaslatát fogadják el. Beugrani nem szabad, mikor a kölcsön törleszté-

SÉRVEKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János

kötészer gyárában Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

ahol óriasisvalasztékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagyraktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitünő kivitelben készíttetnek.

Telefon 419

seket is újabb kölcsönből fedezzük. A helyzet javulásával az összes kérvényeket mérlegeljük.

Sulyok István szerint az a kérdés, szükséges-e a két állás, ha elismerik a szükségét, nem lehet döndő, hogy van-e fedezet rá. Adják vissza az összes kérvényeket a jogügyi- és pénzügyi bizottságoknak, hogy lássuk, milyen összeg volna szükséges az összes jogos igények kielégítésére.

Dr. Agoston Péter részletesen foglalkozik az ügykör borsztásával. Indítványozza, hogy csak a polgármester-helyettesi állást szervezzék, az új tanácsnoki állást pedig ejtsék el.

Dr. Medvigy Gábor helyesli Baróthy felfogását és érveit; javaslatát pártolja.

Perczel Adolf nem fogadja el sem a tanács javaslatát, sem a két állás szervezésének kimondását.

Dr. Moskovits József elégnék tartja ha a két állás kimondását elfogadják, azzal, hogy a tanács szabályrendeletet készít s azt beterjeszti. A két állásra szükség van. Nem helyesli, hogy a kérvényeket előbb végig tárgyalják. Akkor sem lesz mindenki kielégítve. Rámutat a mostani pénzügyi helyzetre. Indítványozza, hogy a két állást fogadják el s az ügykörre vonatkozólag a tanács készítsen szabályrendeletet.

Dr. Váradi Ödön elfogadja a két állás szervezését, a Moskovits József indítványa értelmében.

Baróthy Pál indítványát visszavonta s elfogadta Moskovits József indítványát.

Balogh Döme halasztó indítványt tett, hogy az összes iratokat adják vissza a jog- és pénzügyi és az ad hoc bizottságoknak.

Dr. Moskovits József indítványát fogadta el a többség.

A tanácskozás este fél 8 után ért véget. A többi ügyeket ma, szombaton tárgyalják.

Szmetka L. Ödön nyilatkozik a bajba jutott ifjusági előadásokról

*

A nagyváradi színház mindig elsőrendű üzletnek bizonyult és még eddig csak rózsaszínű hírek keringtek róla. Tegnap a *Tiszántúl* közleménye a csődöt mondott ifjusági előadásokról volt az első fecske, amely azt jelezte, hogy bizony ez az üzlet sem fenékig tejfel. Sőt megszólalt egyik helybeli laptársunk is és szomorú éneket ír a kongó színházi pénztárról.

Két fekete hír egy napon: rossz előjel. Azonban míg a Szigligeti Színház vezetője Erdélyi Miklós kezében van, addig nyugodt lehet a váradi publikum. A bérlők szíve sem remeghet: a nagyváradi színház mindig friss, új és erős lesz. Gazdasági krízis aligha fog kopogtatni ezeken a színházi ajtókon.

Egyelőre az a program van veszélyeztetve, amit az igazgatónak a közönséggel szemben be kell tartania. De ha a közönség távol tartja magát, akkor végső eredményben egyszerűen hárihatja el a színház vezetője az öt fenyegető gazdasági veszedelmet. Mint azt már tegnap megírtuk, Erdélyi Miklós szíves örömet beszűnteti a kötelező ifjusági előadásokat.

Ehhez a színházi bizottság helyes javaslatra van szükség, ami aligha marad el. De fölmerült az a megoldási terv is, hogy az iskolák vegyék át az összes ifjusági előadások rendezését, ne kössék le a közönséget — mely legnagyobb részben a középiskolákból regrutálódik — egyedül az öt délutánjaikra.

Fölkerestük az igazgatók konzorciuma-

nak vezetőjét, Szmetka L. Ödön főgimnáziumi igazgatót és megkérdeztük, hogy mi ebben az ügyben az ő álláspontjuk.

— Már privátim is vád ért, hogy inthitottuk el a publikumot a kötelező ifjusági előadásokról. Ennek csak örülni tudok, de ennek örülhetne a direktor is, mert neki biztos 450 koronát jelent. Azonban az ő részéről sem tapasztaltam jóindulatot, mert mint értesültem, azt hangoztatták, hogy a csütörtöki deficitet nekünk kellene megfizetni. Ezt természetesen nem vállaljuk.

— Ellenben én hajlandó volnék a hivatalos ifjusági előadások rendezését is elvállalni, ha a rendezésben minden alkalommal más-más igazgató segítene. Mert egyedül ezt bajos végezni. Az anyagi felelősség eddig engem terhel s a múltkor 50 koronát fizettem rá az előadásra. Mi a páholyülést 80 fillérért, a földszinti ülőhelyeket 60 fillérért, erkélyt 40 s az állóhelyeket egyremásra 20 fillérért adjuk. Előre megállapítottuk egész évre a darabokat, de bizony mi a Bázánct már nem vettük be.

Egyelőre tehát függőben marad a kérdés, amíg Erdélyi a színházi bizottság elé nem terjeszti. Minden esetre úgy kell megoldani, hogy az ifjuság kárát ne vallja.

Vakmerő lopás 80 ember előtt

Izgalmas hajsza a temetőben.

Tegnap országos vásár volt Élesden. Ebből az alkalomból rengeteg vásárló fordult meg Jakabfi Lipót élesdi kereskedő üzletében. Este 6 és 7 óra között, mikor már szünetelőben volt a forgalom, Jakabfi zárlatot akart csinálni.

A napi bevételt összegyűjtve a kasszából, külön szortírozta a pénznemeket. Az üzletben ekkor nyolevannál több ember tartózkodott a 14 tagból álló kiszolgáló személyzetten kívül. Jakabfi nyugodtan olvastatta a gyűrött bankjegyeket és ötven-ötven darabot rakva egy csomóba, külön-külön helyezte el a kasszában.

Épen ötven darab 20 koronás bankjegyet tett le maga elé, mikor a vevők közül egy oláh legény ugrott elő és még mielőtt valaki közbeléphetett volna, belemarkolt a huszkoronásokba és öklével utat törve magának, futásnak eredt. Az üzlet ajtajában revolvert rántott és a báméskodó vevők felé fordulva kiáltott:

— Aki utánam jön, lelövöm!

A vevők közül senki sem mutatott kedvet a lelövetésre, sőt ijedten kapták fölre fejüket a feléjük szegezett revolveres előtt. Egyedül a bolti szolga Gyurka Ferenc, egy hatalmas termetű legény nem ijedt meg hanem keresztültörve a vevőkön, üldözőbe fogta a vakmerő tolvajt. Izgalmas hajsza fejlődött ki a két ember között. A tolvaj egyenesen kimenekült a községből és keresztül ugordva a temető kerítésén, a sirok közé rejtőzött.

A következő pillanatban ott termett Gyurka Ferenc is. A tolvaj egészen bevárta üldözőjét s mikor közvetlen előtte volt, revolveréből kétszer egymásután Gyurkára lőtt. Az első golyó célt tévesztett, a másodiknál pedig már vasmarokkal fogta le a veszedel-

mes fegyvert Gyurka. Percekig tartó küzdelem fejlődött ki a két ember között, melyben végül is Gyurka lett a győztes, a tolvajt alaposan elverve, elszedte tőle a revolvert, majd kikutatva zsebeit, megtalálta nála a lopott pénzt is.

A temetőből egyenesen a rendőrségre vitte Gyurka a vakmerő tolvajt, kinek testén alig volt egy tenyérsnyi hely, ahol ne kéklött volna kísérelő sulyos öklétől. A csendőrségen kihallgatták a tolvajt, aki eladta, hogy őt Ille Ferencnek hívják. Alsólugosról jött be a nagyvásárra. Egyáltalán nem volt szándékában a lopás, de mikor Jakabfi előtt meglátta a pénzgarmadát, egyszerre „megszállta az ördög” és ő belemarkolt a huszkoronásokba. Ami pedig később történt, az már magától jött.

A legényt, aki különben szánja-bánja bűnét, a csendőrség egyelőre őrizet alá vette.

ELTÜNT

A SZÍNHÁZ EGYIK BALLERINÁJA.

Durván bánt vele az ügyelő. — Primadonnák jönnek-mennek.

Tegnap este óta izgalmas szenzációról suttognak a színházi berkekben. Általában hetek óta izgatott a hangulat, mert most folynak a jövő évi szerződéses és mikor az emberek existenciájának biztosításáról van szó, akkor nem ritkák a kinas meglepetések.

Az izgatott, forró napok egyik legnagyobb meglepetése lett volna a Hunyadi házaspár távozása. Napokig tartott az izgalmas harc, míg végre is tegnap Hunyadi József és neje aláírták újabb három évre a szerződést Erdélyi Miklóssal.

Köztudomású azonban az a tény, hogy a direktor fel fogja frissíteni az egész társulatot és ez akkora hullámozást támaszt, hogy még az olyan régi közszeretnek öröndő tag állása is megingott, mint a Hunyadié.

A nagy menesztések azonban aligha okoznak erősebb megrázkódást, amikor arról van szó, hogy a társulat alacsonyabb rétegeiből fog ama himes mezőre lépni egy-két tag, amelyet távozásnak nevez a magyar frazeologia. Tegnap azonban már kipattant, hogy Nagyváradról minden menesztés, felmondás és szerződés bontás nélkül odébb állt az egyik szépjövőjü ballerina: Kinizsi Margaréta kisasszony. Nem tartozott az előkelőbb tehetségek közé, de a jövő még az övé volt. Többször szerepelt neve a kritikákban, ha nem is a legjobb jelzőkkel ékesítve.

Nem először történik és nemcsak Nagyváradon történik meg, hogy színésznők egyszerűen ott hagyják a dicső várost és szerződést szegnek. Kinizsi Margaréta után sem sir senki sem. Elment? . . . Nem baj. Van még elég rossz ballerina.

De az eltűnt táncosnő hátrahagyott egy vádat a társulat ellen. Lehet, hogy csak végső elkeseredésében fakadt ki, de tény, hogy legközelebbi barátnőjének azt mondta hogy azért szökik el Nagyváradról, mert kutyamódra bántak vele a társulattal.

— Nem bírom ezt a durva bánásmódot tovább, zokogta a jó barátnőnek. Különösen az ügyelő volt hozzám rettentően

modortalan s igen sokszor vérig sértett brutális kifakadásaival.

A színháznál seki sem tudja, hogy Kinizsi Margit merre vette utját.

Szomorú idők járnak a színésznőre s így télviz idején a legnagyobb nyomor elé nézhet szerződés nélkül.

Ezzel ritkító ellentétben áll az a két szerződés, amelyet a napokban perfektuáltak. Tegnap negirtuk, hogy a pécsiek kedvenc primadonnája, Horváth Mici a Népopera-hoz szerződött. Az is fajt accompli, hogy Kállay Jolán elmegy Nagyváradra, Utódja Diósy Nusi lesz, aki most is ragyogó, szép és az aradi színház drága gyöngye.

Horváth Micit évi tizennyolcezer korona gázsival szerződtette a Népopera elsőrendű szubrett szerepekre. Diósy Nusi szintén tizennyolcezer koronáért jön Nagyváradra. E horribilis összegek hallatára érthető, ha kiszárad szegény kóristák szája a dühtől. Általában a közepes színészeket és a drámai személyzetet kétségbeejtő fukarsággal fizetik, míg a divatos operettek tisztavirág primadonnáit hihetetlenül magasra taksálják. Ez a két szélsőség szüli a nagy színésznymort, ez viszi sírba a direktorokat és még beletelik vagy tiz-husz év, amíg alább hagy ez a nagy primadonna-láz.

Menekülés a halál torkából.

Megakadályozott szerencsétlenség.

*

Tegnap reggel borzalmas katasztrófát háritottak el a kardói lőtéren. A városhoz legközelebb tudvalevőleg a kardói gyakorlótér fekszik, ahol a tűzerek minden akadály nélkül végezhetik gyakorlataikat. Hatalmas sik terület ez, mely hatósági rendeletre körül van zárva a gyakorlatok tartama alatt. Szerdán reggel még sötét volt, mikor a nagyváradai tűzrezred ütegei kivonultak a gyakorlótérre, hogy éles töltényekkel végezzenek gyakorlatokat. A veszedelmes gyakorlatozáshoz máskor minden előkészületet megtettek. Az örök körül járták a térséget, hogy nem tartózkodnak-e idegenek a tűzvonalon belül. Mikor már rendben volt minden megkezdődött a veszedelmesen nagy-szerű játék. Dörögtek az ágyuk. A távolból harsányan hangzott fel a vezénylő tisztek szava, majd egy-egy szaggatott kürtjel. A telepen fürge csapatok változtatták helyzetüket. Majd itt, majd ott csapott le a tűzvonalon belül egy-egy ágyugolyó. Javában tartott a gyakorlat, mikor keleten világsodni kezdett.

Az ágyuk dörgése felverte a közeli falvak lakóit, akik munka hiányában csoportostól vonultak fel nézni a gyakorlatot. Már rég nem látták a gyakorlatozó tűzereket s talán ennek is tulajdonítható, hogy megfélekedtek a dobszó útján kihirdetett tűzvonalról. Jóval belül kerültek a veszedelmes vonalon.

A vendégek érkezéséről egyáltalán nem tudtak a tűzerek és tovább folytatták a gyakorlatot.

A foszladozó ködben vágató tűzerek tüntek fel, majd hirtelen megállottak, lázas mozgást lehetett látni, leszerelték az ágyukat a lövéshez.

Négy ágyu torka meredt a kíváncsian bámészkodó emberek felé. Már a csövekben voltak a golyók és csak az utolsó jelre vártak a tűzerek, hogy megszólaltassák a veszedelmes fegyvereket.

Az utolsó pillanatban éles kürtjel hangzott, s a tűzerek megállottak.

Tisztek nyargáltak kivont karddal a közönség felé. A bámészkodó emberek még akkor is ott állottak és tétlenül nézték a feléjük vágató izgatott tiszteket. A szerencsétlen emberekkel alig lehetett megértetni, hogy mily nagy veszedelemben forogtak, hogy az utolsó pillanatban vették őket távesővel észre és ennek köszönhetik, hogy darabokra nem lótték az ágyuk. Legjobb volt a dologban az, hogy mikor nagynehezen megtudták, hogy miről van szó, az egyik oláh nagyot sóhajtván, úgy félvállról szólta oda:

— Hát domnu még jó lett volna, mert odahaza úgy sincs mit enni.

Az esetről a paranesnokság jelentést tett a polgári hatóságnak, mely szigorú rendeletben hívja fel a lakosságot a régi szabályok betartására.

Uri fehérnemű. «FOWNES»
keztűű, «Habig» talap, eredeti ANGOL CIPO

egyedüli raktár
Róth M. Utódánál.

..HIREK..

■■■

Tájékoztató.

Dec. 13. d. u. fél 6-kor felolvasás a nyilvános könyvtárban.

Dec. 16. délután 5-kor a Kath. Kör vetítő estéje.

Dec. 18. délután fél 7-kor az Urak Mária Kongregációjának összejövetele.

* **Móricz Ernő miniszteri biztos.** A temesvári bábaképezdében a napokban veszik kezdetüket a szülésznői vizsgák. Avizsgálókra a miniszter ez alkalommal Móricz Ernő dr. Biharvármegye főorvosát küldte ki, mint miniszteri biztost. A temesvári vizsgákon több száz nő fog kiképzéséről tanúságot tenni, akik között jó részt a bihari községek által kiküldött egyének szerepelnek.

* **Vetített-kép előadás a Kath. Legényegyletben.** Vasárnap d. u. 5 órakor a Kath. Legényegylet helyiségében „Az Egyház üdvözléséről” előadást fog tartani vetített képek kíséretében Gálly Sándor egyleti igazgató. Belépti díj nincsen. Az egylet támogatót szívesen látja az igazgatóság.

* **A negyedik szakosztály ülése.** Biharvármegye jövőhéten tartandó téli közgyűlésének tárgysorozatán lázasan dolgoznak a vármegyházán. Tegnap a IV-ik szakosztály ülésezett és a községi számadásokat tárgyalta. Ma a legfontosabb állandó választmány az I szakosztály tart ülést, melyen politikai átiratok és személyi ügyek kerülnek napirendre.

* **Ingyen fát.** Tegnap terjesztette a városi Népiroda Eleméry Ferenc tanácsos elé azoknak a város által nyilvántartott és havonként segélyezett szegényeknek névsorát, akik ingyen fát kértek. Eleméry tanácsos átvizsgálta és átkorrigálta a nevek melé jegyzett famennyiséget és szállítás végett áttette a névsort az olcsó fatelep kezelőségéhez. Vannak azonban olyan szegények, akik szegyeltek a Népirodába menni és ott kérni az ingyenfát. Ezekre vonatkozólag a polgármester intézkedett, amennyiben megbizta Kemény L. Ignác rendőrkapitányt, hogy a nála jelentkező szegényeknek utalja ki a kért fát. Tehát mindazok, akik a Népirodában nem jegyeztettek elő még fát, menjenek Kemény L. Ignác kapitányhoz, aki utalványt ad, aminek alapján a telep kiadja az ingyen fát.

* **Temetések.** Nagy közönség részvéte mellett ment végbe tegnap délután Kelepetz Dezső városi irodaigazgató egyetlen fiacskájának Gusztikának temetése. A kis fehér ércporsót számtalan szebbnél-szebb koszoruk és szallag borította. A temetési szertartást Imrik Zoltán esperes plébános végezte. A kis halottat nagyszámu gyászoló közönség kísérte ki az olasz temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték. A díszes temetést Veiszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata rendezte a szokott pontossággal. — Nagy részvét mellett helyezték tegnap örök nyugalomra Margitán György Lajost, György László vármegyei árvaszéki ülnök édes atyját. A temetésen a margitai tisztviselők teljes számban jelenetek meg.

* **Derékon szelte a vonat.** A rontai állomáson Gnyiz János munkás fel akart ugrani egy teherkocsira. A kerek alá bukott és a vonat derékon ketté szelte a szerencsétlent, aki szörnyet halt. Felelősség senkit sem terhel.

* **Adomány a Mensának.** Grócz Béla lat. szert. kanonok 20 koronát adományozott a n.-várad kir. jogakadémia Mensájára. A kegyes adományért ezuton is hálas köszönetet mond a dékáni hivatal.

* **Zsir az ingyen kenyérhez.** Mudura György hentesmester 10 kiló sertés zsirt küldött a szegényeknek, hogy osszák ki az ingyen kenyér mellé. — Bleyer Ignác a Biharvármegyei Gazdák Bankjának igazgatója 50 koronát küldött az ingyen kenyérre. E nemes adakozások remélhetőleg hosszú sort vezetnek be.

* **A Csarnok sétatangversenye.** Vasárnap délután tartja a Kereskedelmi Csarnok a kiváló karnagy, Frysaj Richard dirigálásával s a honvédenekar közreműködésével idei 5-ik sétatangversenyét. A hangverseny műsorát Beethoven, Mozart és Schubert műveiből állította össze a rendezőség. A felső kereskedelmi iskola szegény tanulóinak javára rendezett hangversenyt úgy a Csarnok-tagok, mint a honvéd tisztikar feleségeikkel együtt ingyenesen látogathatják. Mások 1 korona belépődíjat fizetnek. A helyőrségi nem honvédtisztek s feleségeik a belépődíj felét fizetik csak. Buffetről gondoskodva van. A klasszikus hangverseny ezutal is d. u. 5 órakor kezdődik. Tíz éven alóli gyermekek a hangversenyt nem látogathatják. A rendezőség az egyes számok tartama alatt a terem ajtóit zárva tartatja.

* **Tűz Kővágón.** Komoly veszedelem fenyegette tegnap a kővági római katolikus iskolát. A reggeli órákban ugyanis kigyulladt a kémény és már majd lángra lobbant a zsuptetőzet is, mikor a lakosság megfeszített munkával utját szegte a veszedelem terjedésének.

* **Magyar név.** Schönberger Sándor nagyvárad lakos családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Sós-ra változtatta.

* **Az első tiszti hangverseny.** Ma, szombaton tartja a katonai tudományos és kaszinó egyesület az első téli hangversenyét a Kereskedelmi Csarnokban. A jóhírű honvédenekar fog hangversenyezni, ezt követőleg szebbnél-szebb és értékes nyereménytárgyakkal ellátott tombolával kedveskedik a tiszti kaszinó vendégeinek.

* **A diszkrét pincér.** Az egyik előkelő Bémer-téri kávéházban történt a következő eset, amelynek közlésére egyik előfizetőnk kért fel minket. Hétfőn reggel, még mikor a hétfői süteményeket nem hordták ki, betért a fenti kávéházba egy jónövű Rákóczi-uti kereskedő. Közvetlen a kassza előtt foglalt helyet és várt, míg jön a pincér.

— Parancsol kérem!

— Egy világos kávét kérek habbal.

Pár perc múlva megérkezik a kávé és mellette egy barna pirosra piritott kenyér. A kenyeret előre megpirították és mire ide került már ki hült.

— Kérem legyen szives melegítse meg ezt a piritost. Szólt a vendég.

— Igen kérem! És ezzel a pincér gyorsléptekkel befordult a közvetlen szomszédságban levő konyhába, aki ily formán adta ki a szakácsnénak a rendeletet:

— Melegítse meg ezt a kenyeret ennek a *marháznak!* A parancs oly hangosan történt, hogy a kávéház közepén lévők is meghallhatták. A kaszirnő rémülten ugrott ki tükrös csillogó trónjából és futott a konyhába.

— Maga szerencsétlen ember, mit beszél, hisz a vendég meghallotta, amit mondott.

Mikor megérkezett a pincér, természetesen kérdőre vonta a vendég is. Az eset megbotránkozta a közönséget is, de azért ma már nem fogják fel tragikusan a dolgot, hanem kedélyesen lemarházzák egymást az emberek. No igen azért, hogy hozzá szokjanak a pincérek megjegyzéseikhez. De kérdés mit fognak csinálni majd akkor, ha a pincérek a lemarházás után egyenesen a fejéhez verik a vendégnek a piritott kenyéren kívül a kávét is.

* **Nem lesznek totoirodák.** A nagy megütközést keltett totoirodák meghaltak, mielőtt megszülettek volna. Beavatott helyről értesülünk, hogy a Lovaregylet minden erőlködése dacára sem lesznek totoirodák, mert Tisza nem engedélyezi. Ezt különben már a mulkor megirtuk. Hogy menyire igaz volt információnk, azt bizonyítja, hogy Boda Dezső főkapitány is erkölcstelennek tartja a protezsált totoirodákat. A Lovaregylet — most már egyhangulag konstatálták az érdekelt körök — egy közveszélyes intézményt akart létesíteni, amelyet azonban még idejében lehetetlenné tett az általános felháborodás. Ennek feltétlenül azzal a következménnyel kell járnia, hogy a Lovaregylet igazgatósága lemond, még pedig nemcsak a kudarcért, amely érte, hanem főleg azért, mert egy ilyen veszedelmes ügyet protezsált. Holnap lesz a Lovaregylet közgyűlése és így talán már holnap szenzációs következménye lesz a nagy port felvert afférnek.

* **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejelünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyákig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szállóval szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő „Bartos harisnyája tartós.” Helyi és vidéki telefonszám 1359.

Áruraktár leredukálása folytán
mélyen leszállított árak
Kossuth-utca
elején.

Kertész S. Sándor

női divatáruházaiban.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek.

Selymek, bársonyok. Vászna, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítők. Szőnyegek. Mosóbarhetek, zephierekéskartonok.

Kész női és férfi fehérneműek.

Paplanok. Szőrmé árak.

Menyasszonyi kelengyék

Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárak és itt még sok föl nem sorolt árucikkek. Vidékre mintákat míg a raktár tart nagy készséggel küldök.

Telefon az egész vidékre 10-30.

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmester nyújt bővebb felvilágosításokat. Leszámítoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

x Rimanóczy utca szenzációját képezik **Ujhelyi Rózához** érkezett eredeti párszi molnári kalapok, ezek karácsonyi ocasio árban árusítatnak el Ujhelyi Rózánál, Rimanóczy utca 2 sz. Royal kávéházzal szemben.

x **Meghódította a hölgyeket** MLE JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Érdekében áll mindenkinek pénz megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli időnyre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítő, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá csipkék, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 13 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilonokban, pneumatikokban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben **Szilágyi Dezső-utca 6. szám alatti** (telefon 13-21.) telephelyén nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages **Körház-utca 6. szám** alatt (telefon 13-52.) van, hol egy helyi, mint az átutazó automobilonok a legideálisabb garaget találják és egyúttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Matyok Péter tambura zenekara a Korona-kávéházban.** Ma és minden este a Korona-kávéházban hangversenyez közkívánatra **Matyok Péter** (Pagani) tambura zenekara teljesen újonnan szerződött tagokkal, a közkedvelt társulat magán- és duett számokkal működik közre. A gazdagon összeállított műsorból kiemelendő a közkedvelt **Gyöngyi** duett. A társulat tagjai: Kővári Rózsika, Kővári Boriska, Simon Juliska, Kósa Böske és Juhász Ilonka énekesnők. Naponta változatos műsor. Kezdetű este 8 órakor. Szabad bemenet. Szives pártfogást kér Matyok Péter karmester.

x **Nagy játék vásár!** Értesítjük a t. közönséget, hogy elköltözés miatt óriási játék raktáromat, u. m. francia babák, hintalovak, babakocsi, önműködő vasutak, gőzgépek, kinematograf, társasjátékok, Fröbel-féle kézimunkák, puskák, kardok, dísz tárgyak és plüsch árakban stb., az előirt árakból 20 százalék engedménnyel árusítjuk. Miért is mindenkinek érdeke bevásárlásait karácsonyi ajándékokban nálunk eszközölni. Tisztelettel Klein Vilmos és Társa, Rákóczi-ut 18. — 1914. február 1-től Szent László-tér, Sas-épület (volt Radó áruház helyiségébe).

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ráneznak feltűnik előttük, a barátjuknak **elegáns felöltője van,** a melyet hallatlan olcsó árban szerezhethet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagékapu mellett.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076

x **Csodaszép** mézédés **csemege-szőllő!** Legoemesőbb hazai és tiroli **fajalmák!** Óriási tiroli **maróni.** Valódi debreczeni **pároskolbász.** Kétféle fehér és piros **hegyi-borok!** **MERTZ NÁNDOR** csemege-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

x **Érdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László és Tsa** urinői- és papi szabókat. Meglepető olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

x **ZOMBOR SÁNDOR** sebész-orvosi műszer-kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszólást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról egálabb egy waggon rakomány (cca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a Polgári Takarékpénztár r. t. áruosztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11-95.

x Kolonba járó cipők 3 koronától kezdve női párti fél cipők minden színben 5 koronáért, női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosrik, téli cipők, fehérművek, uri divatickek legolcsóbban beszerezhetők Feketénél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x Ossi-tér 14. sz. házban több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x Kossuth-utca 2. sz. alatti volt Szihtta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x Ezerféle játék fiúknak, leányoknak, gyönyörű szép ajándéktárgyak, felnőtteknek ridikülök, manicűrök és fésű készletek nagy választékban kaphatók a Párizsi Buzárban Sas alatt.

x FELHIVJUK a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyitott Rácz és Vass női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. Nagy Sándor-u. 17.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazar épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

Legszebb karácsonyi ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek

egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839.

Telefon 839.

„The Roosevelt Shoe“
amerikai cipők
12-50 és 16-50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

Fogak és fogsorok úgy becsukba
mint aranyba foglaltva szájpadlás
nélkül, továbbá arany koronákat,
csapfogakat, hidmuokákat fog és
gyökér húzás és tartós fogtömés-
seket készít

Engel Dezső,

viasszított fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

A legszebb Karácsonyi Kézimunkák Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

x Szöllős-utca 12. sz. házban több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

DECEMBER 31-IG!

Elsőrangn briliánt és arany ékszer ujdonságaimat kedvezményes karácsonyi áron adom el!

Órákban és látszerészeti cikkekben feltűnő nagy választék. Szíves pártfogást kér

BOROS J.

Rákóczi-ut,

Korona gyógytár mellett.

Telefon: 778. szám.

DECEMBER 31-IG!

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szombat: Othello.
Vasárnap este: Hónapos szoba. (Itt először.)

Cigányprimás.

Megyeri-Szukurka Ilonka asszony felépése tette érdekessé a tegnapi Cigányprimás előadást. Juliska szerepét adta és kiváló szép sikert aratott. Az első felvonásban még takarékoskodott a hangjával, úgy látszik félt, hogy hüllése miatt nem lesz elég ereje a szerephez, de a második felvonásban már tiszta, esengő organuma teljes mértékben érvényesült. Énekét hangjának szépségén kívül természetessége s helyes szövegkiejtése teszi kellemessé. Különben beszédhangja is igen kellemes.

Játéka diszkrét, finom, minden túlzástól ment, néha kissé nagyon is tartózkodó. Ha igaz a hír, hogy komolyan visszatér a színpadhoz, rövid idő alatt a legkeresettebb primadonnák egyike lesz. Nem igen foglalkozunk a kulisszák mögötti dolgokkal, de

Megyeri-Szukurka Ilonkát szíven látnók a társulat tagjai közt.

A közönség melegen fogadta s szívesen ünnepelte a művésznőt, a hölgyek azonfelül toalettjeit is nagyon dícsérték. Medgyaszay előzőkeny jó partnere volt a vendégnek, Leövey pompás primását pedig minden alkalommal kénytelenek vagyunk újra megdícsérni.

-ő.

IRODALOM

Három kötet Ferrero. A karácsonyi könyvpiacon komoly, értékes szenzációját hozza a Világkönyvtár: Guglielmo Ferrero világhírű olasz történetíró Róma nagysága és hanyatlása című nagy munkájának három kötetét. Mindegyik kötet maga is önálló. „A világhódító Róma“ azt a grandiózus folyamatot mondja el, amellyel a szigorú, józan itáliai nép világbirodalommá terjesztette a maga kis köztársaságát. „Julius Caesar“ a második kötet, merőben új és ragyogó analízist adja ennek a hatalmas lángelmének és igazi megvilágításban állítja elénk kritikátlan esodálói által elrajzolt profilját, közben a földművelő társadalomnak merkantillé való átalakulását, a gazdasági erők döntő munkáját méltatja bátor igazmondással. „A római köztársaság elbukása“ a második triumvirátus ördöklő rémuralmának megrázó képe. — A művészi stílussal megírt fejezetek nemcsak adatokban és felfogásban korrekturái a rövidlátó történetírók könyveibe beleszórakodott tévedéseknek, hanem tele vannak modern utalásokkal is és elénk hozzák a történelmet a maga örök emberi vonásaival. Az élet apró és grandiózus igazságai is nagy ismétlődéssel sorakoznak a három kötet lapjain: Róma a maga polgárháborúival, államesinyjeivel, gazdasági válságaival, ravasz és önző politikusaival, szerelmes asszonyaival és modernkedő potáival. A nagy férfiak, akiket eddig legtöbbször hazug pózban láttunk: Crassus, Pompeius, Lucullus, Caesar, Cicero mind hozzánk férköznek, mind emberek; látjuk tévedéseiket, pénzgondjaikat, tévovázásaikat és bukásukat: becsületesen és megkapóan. A mai fiataloknak ezt a történelmet kell tanulnia, az intelligenciájának ebből a történelemből kell helyreütnie iskolái felületességét és elfogultságát. A három kötet közül az elsőt Lakatos László, az ismert kiváló író, a másik kettőt Lendvai István fordította színesen és leadülettel. Egy-egy kötet ára kötve 1 kor. 90 fillér és minden könyvkereskedésben kapható.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

§ **Helyreigazítás.** Lapunk tegnapi számában „Utazás a Fedák-cipőkrém körül“ című igazságszolgáltatási hírnkbe sajtóhiba esuszott be, ugyanis a védjelhamisítási ügyben nem a Cziller-céget ítélte el a bíróság, hanem a Czitter testvéreket.

§ **Elítelt feleséggyilkos.** A nagyváradi királyi törvényszék esküdtbírósa tegnap folytatta a hitvesgyilkos Bodnár István ügyének tárgyalását, amelyről tegnap részletesen megemlékeztünk. Az esküdtök bűnösnek mondták ki Bodnár Istvánt, mire az esküdtbíró az enyhítő körülmények

figyelembevételével 10 évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyész, mint dr. Tóth Ferenc ügyvéd semmisségi panaszt jelentett be.

Három hónap a kaszirnő fejéért. Megirtuk annak idején, hogy az egyik margitai kávéházban véres verekedést rendeztek Horváth Kálmán, Orosz György és Horváth Jenő margitai zenészek. Verekedés közben egy sörös üveggel bevették a kaszirnő fejét is. A cigányok tegnap állottak tettükért a bíróság előtt. A járásbíróság mind a három cigányt 3-3 havi fegyházra ítélte.

TÁVIRATOK

A hajdudorogi püspökség.

Budapest, dec. 12.

A hajdudorogi püspökség mellett most alakítják meg a káptalant. A káptalan nagyprépostja Jaczkovics Mihály lesz. A kinevezést a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni.

Megvan a Mona Lisa.

Róma, dec. 12.

(Saját tud.) Firenzéből távirat jelenti, hogy a Párisból elloptott Mona-Lisa kép megkerült. Egy olasz ember Firenzében egy régiségkereskedőnek akarta eladni a képet. A kereskedő ráismert a képre s azonnal jelentést tett a rendőrségnek. Az olasz beismerte, hogy 6 lopta el a képét a Louvreból.

Agyuk a repülőgép ellen.

Budapest, dec. 12.

A hadügyminiszter jelentette, hogy sikerült olyan agyukat készíteni, melyekkel a repülőgépekre lehet lőni.

Uj forrongás az új Kinában.

London, dec. 12.

A Daily Telegraph jelenti, hogy Kinában új forradalom készül. Középsőkina különböző városaiból jelentik, hogy a csapatok forronganak.

Pénz helyett papír.

Trieszt, dec. 12.

Rejtélyes és vakmerő postalo-pás történt tegnap. A kikötő postahivatalából 116,000 koronát szállítottak a főpostára. A zsák szabályosan le volt zárva és pecsételve, mikor azonban felnyitották, pénz helyett papirszeletekkel volt tele a zsák. Még eddig semmi nyom sincs, hogy ki követte el a lopást.

Merénylet egy katonai hid ellen

Belgrád, dec. 12.

Kumanovából jelentik: Három bolgár éppen abban a pillanatban tartóztattak le, amidőn egy katonai hidat dinamittal fel akartak robbantani. A letartóztatott bolgároknál rendkívül kompromittáló iratokat találtak.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA:

Az Új Nagyvárad tegnapi kiruccanására, melyben Szokoly Tamás kibukását Szokolynak egy roppant tapintatlan, és a mi fő: teljes valótlan-ságot merészen állító elszólásával akarja kapcsolatba hozni — igazán fölösleges volna válaszolni, annyira tökéletlen az egész cikkeske. Az egészről az derül ki, hogy a függetlenségi párt vezetősége másra szeretné tolni a hibát azért a bukásért, melyet rossz taktikájával maga provokált. Minden rossz puskának van egy kifogása; de azért csak kocavadász marad.

KÖZGAZDASÁG

A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület választmányi ülése

A Biharvármegyei Gazdasági Egyesület választmánya folyó évi december hó 17-én délután 3 órakor az egyesület székházában gyűlést tart, melyre a választmányi tagok meghívottnak.

Tárgy:

1. Földmivelésügyi miniszter — diószegi állami borpince létesítéséről.
2. Nagyvárad kiadalmi kirendeltség — községek tagosítása ügyében.
3. Nagyvárad kiadalmi kirendeltség — a gazdasági alapszabályt megküldi.
4. Nagyvárad kiadalmi kirendeltség — gazdasági szervezése és kiszállásokról.
5. OMGE Egyesületünk titkári választása és jóváhagyásáról.
6. OMGE felhívása, az első országos kukorica-kiállítás tárgyában.
7. OMGE felhívása, „Ebredés az erdőn” című műnek megtartásáról.
8. Magyar Gazdaszövetség jövő évi nagygyűléséről.
9. Magyar Gazdaszövetség a kereskedelmi szerződések tárgyában.
10. Hevesvármegye G. E. átirata, a hirtelt sertések eladási feltételeinek megváltoztatása tárgyában.
11. Trancsénvármegyei G. E. átirata a cukorrépa átvétele tárgyában.
12. Magyar Földrajzi intézet, hirdetései-nek közzététele tárgyában.
13. Állami kedvezményes baromfiak kiosztásáról.
14. Tagok felvétele — esetleg lemondása.
15. Elnökség előterjesztése, a folyamatba vett dolgok és ügyekről.
16. Előterjesztés a Gazdasági Egyesületek elnökei Budapesten tartott értekezle-téről.
17. Egyéb indítvány s előterjesztésekről. Ugyan akkor, délután fél 4 órakor ugyan-ott gyűlést tart az egyesület szövetkezeteket szervező és ellenőrző bizottsága is.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	835.50
Oszt. hitelrészvény	—	635.—
4%-os koronajár. dék	—	83.45
Oszt. magy. államv.	—	708.50
Jelzálogbank	—	435.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	523.50
Hazai bank	—	289.—
Magyar bank	—	542.—
Keresk. bank	—	3780.—
Rimamurányi	—	650.—

Salgótarjáni kőszén	—	743.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1025.—
Közuti vasut	—	630.—
Városi villamos	—	346.50
Adria	—	569.—
Atlantika	—	—

Gabona üzlet.

Októberi buza	—	11.—
Buza 1914. áprilisra	—	11.46
Októberi rozs	—	7.27
Áprilisi rozs (1914)	—	8.73
Októberi zab	—	7.93
Áprilisi zab (1914)	—	7.54
Tengeri 1914 májusra	—	6.61

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Telefon 249.

Telefon 249.

Mezey János és T^a

NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR
ÉS TELEKI-UTCZA SARKÁN

elismert szolid fűszer és esemege üzletében

megérkeztek

a friss őszi és téli áruk

u. m.: angol theák. thea-rum, thea-sztemények. Déli és hazai gyümölcsök. 1-ső rendű fűszerárak, főzelek és conser-vek. Mindennemű csemegék, csemegeborok, pezsgők, bel- és külföldi cognac, likőrök, cukorkák nagy választékban. Faj-kávékeverék, gyorspörkölőn megpörkölve és meleg állapotban kiszolgálva. Őszi töltésű ásványvizek, forrás termékek, pontos méret, jutányos ár, tisztán kezelt áruk, ildomos és gyors kiszolgálás.

Téli bevásárlásra legalkalmasabb forrás.

A n. érd. közönség szives pártfogását kérjük tisztelettel

Mezey János és Társa

1 lit. 1903. évi pecsenye-bor 1.20 K.

FIGYELEM!!!

Vajnovszky Ferencz

uri- és női cipész-üzlete,
Nagyvárad, Szaniszló-utca 55. szám.

Mérték utáni rendeléseket és javításokat olcsón, gyorsan és pontosan készít.

Lovagló, disz és strapa csizmák

minden kivitelben. Vidéki rendelésnél elegendő egy használt cipő beküldése.

Meghívásra azonnal megjelenek.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult újonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kittiő saját termésti borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagyszalonta.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes

pénztárszekrények (safes) bérbeadása. Újonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénztárszekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

Aki hirdetni akar

még pedig eredményesen, az forduljon a

„LEOPOLD”

hirdető vállalathoz

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 41.,

ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad, Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszöit és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Karácsonyi ajándék.

Fél árban sikerült bevásárlásaimat eszközölnöm, miért is abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy legújabb divatu fűzőimet és fűzővédőimet a legjutányosabb árban árusíthatom, addig míg a készlet tart. Szíves pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

Rosenzweig Róza,

Nagyvárad, Szalárdi-utca 9.

Legszebb karácsonyfa díszek,
cukorkák, mandarin, narancs, **ananász**

és mindennemű déligyümölcsök valamint Karácsonyfák dus váasztékban és legjutányosabban beszerezhetőek

Özv. Kádár Jánosné

elsőrangu fűszer és csemege üzletében, kávé, tea, és rum közveilen behozatal.

„FIYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a **Wolfram lámpák**

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeltesen szolgálunk.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4. lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Ha nincs megelegetve

szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és megiepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Kereset

minden helységben, saját otthonában. Könnyű harisnyakötési munka. Prospektus ingyen.

Karl Wolf,

Wien, VII., Mariahilfer-strasse 82.

Sürgős figyelmeztetés!

Ha illatszert, pipereszappant, kozmetikai, arc- és kézpolási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle a kozmetikába vágó cikkeket a legjobbjától a legjobbakat olcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent «Illatszert és háztartási értesítők» melyet ingyen és bérmentve küld: «HEZ» illatszert és háztartási cikkek szakszervelete nagyban és kicsinyben B.-pest, VIII., Köfárugó-u. 7. sz.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogeriákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

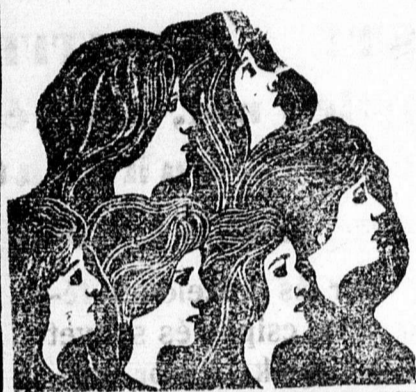
Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.** Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-pudert és **kölniviz-szappant**, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

Kapható Nagy-Váradon: Farkas István és Darvas István drogeriájában.

Különvonat

a Félix-fürdőből
Várad-Velence
és Nagy-Várad
állomásra.

Október 1-től minden este **8-06** perckor külön vonat indul a Félix-fürdőből, minek következtében a városi kiránduló közönségnek a gyorfürdő igénybevételére teljes 3 óra áll rendelkezésére

Indulás: Nagyváradról: délután **4 óra 28** perckor Várad-Velencéről. **4 óra 38** perckor. Érkezés a Félix-fürdőbe **5 óra 06** perckor. **Visszatérés** este **8 óra 06** perckor.

Fürdők, pihenők, folyosók, éttermek mindig fűtve. Meghülés teljesen kizárva. Bentlakóknak penzió-rendszer. Fürdés, lakás, ételmezés heti 56 koronától. Posta, távirda, telefon egész éven át nyitva.

Csúsz, reumatikus, izületi lobok és mindennemű reumatikus bántalmaknál **évszázadok óta a Félix-gyógyfürdő kenes hévíz forrásait** kitűnő eredménnyel használják.

szabadalmazott
folytató égő
Meteor
Kályhák

SZ. 71-79

SZ. 1174-1176

Eredeti

Meteor kályhák,
kályhatalcák és ellenzők,
fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén
házhöz szállítva 50 K° zsákokban
kimérve 100 K° 4-20 K és 5 K.

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.